SP5

Piątka z klasą

Szkoła Podstawowa nr 5
z Oddziałami Integracyjnymi
w Cieszynie

nr 2 2025/ 2026
Cena: 0zł

przygotowała: Marlena, klasa 5a

Od Redakcji...

ZIMA

D. Gellner

Zima wcale nie jest cicha.
W zimie wiele głosów słychać:
Dzwonią dzwonki, trzeszczą sanie -
To jest właśnie zimy granie.
Mróz
Wygrywa groźnym palcem
Na klawiszach sopli walce,
Wiatr za płotem gwiżdże, hula...
Bęc
Upadła śnieżna kula.
Pewnie dzieci grają w śnieżki.
Szurr - ktoś zgarnia
Śnieg ze ścieżki.
Dzwoniec gubi się w piosence,
A my
Wyciągnijmy ręce
I chwytajmy śnieg mięciutki - śnieżne gwiazdy,
Zimy nutki.

autorka: Marlena, klasa 5a

Zachęcamy do czytania „Piątki z klasą"'!
Mamy nadzieję, że każdy znajdzie tutaj coś dla siebie. Jeśli ktoś chciałby dołączyć do zespołu redakcyjnego, serdecznie zapraszamy!
Zaglądajcie na internetową stronę szkoły!. https://sp5.cieszyn.pl/strona/gazetka-piatka-z-klasa
Przypominamy, że gazetka jest darmowa.

Miłego czytania :)

REDAKCJA
Gazetka szkolna: "Piątka z klasą"
Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Cieszynie
Wydawca: grupa literacko-regionalna „Cieszynianka"
Redakcja: Uczniowie
Opiekun: p. Jolanta Sztwiertnia- Pobiegło
Grafiki: Internet.

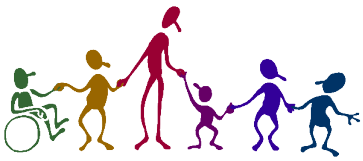

ZIMA

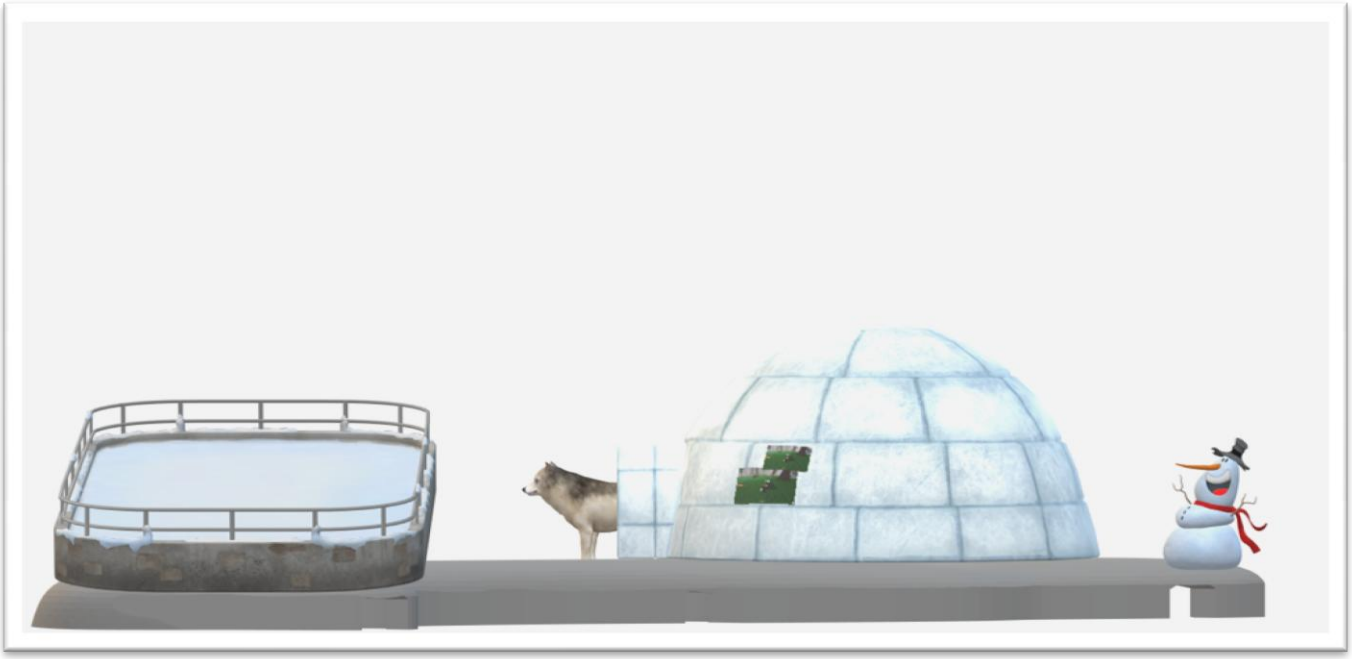

autor: Piotr, klasa 2a

autorka: Małgosia, klasa 4b

autorka: Marlena, klasa 5a

kolorowała: Magda, klasa 5a

ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA

Tradycje i zwyczaje:

- Choinka: Uważa się, że pierwszą ozdobną choinkę można było zobaczyć w Rydze w 1510 roku. Pierwszą sztuczną choinkę stworzono w Niemczech

- Kolędy: Najpopularniejszą kolędą jest "Cicha noc", która została przetłumaczona na ponad 300 języków.

- Wigilia: W Polsce kolację wigilijną rozpoczyna się dopiero po pojawieniu się pierwszej gwiazdki na niebie, co nawiązuje do Gwiazdy Betlejemskiej.

- 12 Wigilijnych potraw na polskim stole wigilijnym symbolizuje dwunastu apostołów i 12 miesięcy roku.

autorka: Magda, klasa 5a

ZIMOWE SMAKOŁYKI

Ciasto orzechowe

Składniki:

- orzechy włoskie mielone	160 g
- bułka tarta	160 g
- masło	175 g
- cukier	100 g
- jajka	5 szt.
- proszek do pieczenia	1,5 łyżeczki

Sposób wykonania:

W misce wymieszaj orzechy mielone, bułkę tartą i proszek do pieczenia. Jajka ubij z cukrem na puszystą białą masę, dodaj roztopione masło i delikatnie wymieszaj. Do masy wsyp orzechy i bułkę, składniki powoli mieszaj. Ciasto wlej do foremki, piecz w temperaturze 180 ^{o}C przez 40 minut. Udekoruj lukrem i orzechami. Smacznego ☺

przygotowała: Celina, klasa 5a

KONKURS

Szkolna biblioteka organizowała konkurs plastyczny pt. „Zwierzątko bohaterem książki”.
Poniżej prace konkursowe oraz lista zwycięzców.

I miejsce – Antoni, klasa 5a
II miejsce – Antonina, klasa 1b
III miejsce – Leon, klasa 1b

Wyróżnienia:

Oskar, klasa 3a,
Zuzanna W., klasa 4b,
Zuzanna P., klasa 4b.

Wszystkim uczestnikom konkursu GRATULUJEMY!

NAUKA I TECHNIKA

Lodowe eksploracje

Zbliża się zima, więc ten artykuł będzie w tematyce zimowej właśnie.

Ludzie od wieków wyruszają w nieznane. Najtrudniejsze warunki ekspedycji panują w strefach okołobiegunowych, jednak wynaleziono sposoby radzenia sobie w tych warunkach.

Endurance to barkentyna uczestnicząca w brytyjskiej Imperialnej Wyprawie Transantarktycznej (1914–1917) pod przewodnictwem Ernesta Shackletona, podczas której statek zatonął. Przystosowany był do żeglugi na obszarach arktycznych, pierwotnie miał być wykorzystywany do odbywania rejsów wycieczkowych m.in. na Grenlandię i Spitsbergen, jednak plany te nie zostały zrealizowane. Nazwa Endurance oznacza wytrwałość / wytrzymałość.

Statek miał wziąć udział w organizowanej przez Shackletona ekspedycji, której celem było przemierzenie drogą lądową Antarktydy. Endurance wyruszył w podróż 8 sierpnia 1914. Miał dostarczyć uczestników wyprawy na wybrzeże Morza Weddella, skąd psimi zaprzęgami grupa miała się udać przez biegun południowy na przeciwny kraniec kontynentu, nad Morze Rossa. Stamtąd mieli oni powrócić na pokładzie żaglowca „Aurora”

19 stycznia 1915 roku statek uwięziony został w paku lodowym na Morzu Weddella, w odległości około 100 km od planowanego miejsca lądowania. Stamtąd przez dziewięć miesięcy dryfował wraz z otaczającą go pokrywą lodową. Kadłub statku uległ rozbiciu pod naporem lodu. 27 października podjęto decyzję o opuszczeniu pokładu przez załogę, która założyła obóz w pobliżu cały czas unieruchomionej w lodzie jednostki. Endurance ostatecznie zatonął 21 listopada. Uczestnicy wyprawy kontynuowali dryf na lodzie w kierunku północnym. 9 kwietnia 1916 roku pokrywa lodowa była wystarczająco rozluźniona by pozwolić załodze na zwodowanie trzech zabranych z pokładu statku szalup i udanie się na wyspę Elephant Island. Wszyscy uczestnicy wyprawy ocaleli.

Mimo niebezpieczeństwa i trudnych warunków, ludzie coraz częściej przemierzają zamarznięte wody. Dziś jednak takie wyprawy ułatwia rozwój technologii oraz ocieplenie klimatu.

Lodołamacze - jednostki pływające o specjalnej, wzmocnionej konstrukcji kadłuba umożliwiającej łamanie pokrywy lodowej (np. lodu morskiego). Lodołamacze używane są na zamarzających wodach żeglownych, aby umożliwić w ten sposób żeglugę w okresie zimowym.

Lodołamacze mają wiele zastosowań i wymiarów - przez małe, pływające po rzekach - po atomowe giganty. Te pływające po rzekach, pomagają w walce z powodziami, krusząc lód i udrożniając rzeki i kanały. Z kolei wielkie jednostki z napędem atomowym, umożliwiają transport morski zimą oraz wyprawy badawcze. Lodołamacze, nie przecinają lodu, ale wpływają na niego i krusząc go własnym ciężarem, dzięki czemu mogą łamać nawet bardzo grube warstwy (kilka metrów), wymaga to także ogromnej mocy zapewnionej przez napęd atomowy. W kruszeniu lodu pomaga im również podwójny kadłub.

Największe lodołamacze osiągają ok. 170 metrów długości (czasem 200) i ok. 30 000 ton. Największą flotą ogromnych lodołamaczy dysponuje Rosja, gdyż tego wymaga transport morski w obszarach surowej syberyjskiej zimy (nawet -60*C), jednak najnowocześniejsze powstają w innych krajach.

Le Commandant Charcot - francuski komercyjny / pasażerski lodołamacz, który jest najniezwyklejszy i najbardziej innowacyjny na świecie. Jest to jedyny lodołamacz klasy Polar 2 (czyli najwyższa, bo nie zbudowano statku klasy 1) , zdolny do dopłynięcia do odległych miejsc polarnych, takich jak Biegun Północny .

Wyposażony jest w hybrydową elektrownię zasilaną skroplonym gazem ziemnym (LNG) i akumulatory elektryczne o pojemności 5 MWh, które umożliwiają krótkotrwałe

napędzanie statku bez użycia silników (ekologiczne rozwiązanie, ograniczające zanieczyszczenie o 95%). Ciekawostką jest to, że do przechowywania LNG służą dwa zbiorniki kriogeniczne o łącznej pojemności 4500 m3 , utrzymujące temperaturę -170*C (ciecz ma mniejszą objętość niż gaz, co umożliwia magazynowanie większej ilości). Tonaż: 31 283 GT, Długość: 50 metrów. Statek ten może łamać góry lodowe do 13 metrów i pokrywy lodowe do 3 metrów, lecz jeśli utknie, może płynąć tyłem, bo ma dwa mostki kapitańskie przodu i z tyłu!

Niedźwiedź Pizzly

Niedźwiedź Pizzly - (inaczej niedźwiedź grolar, niedźwiedź zebra, grizzlar lub nanulakto) to hybryda niedźwiedzia polarnego i grizzly. Do spotkania tych gatunków doszło przez galopujące zmiany klimatyczne, topnienie pokryw lodowych, a co za tym idzie – utrata siedlisk i pożywienia, co zmusiło niedźwiedzie polarne do opuszczenia dotychczas zamieszkiwanych terenów i ucieczki w głąb lądu. Z drugiej strony, ocieplenie klimatu i środowiska sprawiło, że rozszerzyły się tereny łowieckie niedźwiedzi grizzly, które z roku na rok mogą wybierać się coraz dalej na północ, nie ryzykując, że zastaną tam niekorzystne dla siebie warunki. Niedźwiedź ten ma cechy wyglądu obu gatunków. Ich populacja stale rośnie wraz ze spadkiem populacji niedźwiedzi polarnych.

Zwykle hybrydy nie radzą sobie lepiej, jednak tu jest inaczej - Pizzly mają większe tereny na znajdywanie pokarmu i mają szerszy jadłospis od polarnych niedźwiedzi. Jeśli zmiany klimatyczne dalej będą postępować, niedźwiedzie polarne wymrą i stracimy bioróżnorodność.

Źródło: Wikipedia; National Geographic

przygotował: Wiktor, klasa 8b

OPOWIADANIE

Luty, obuj ciepłe buty...

Spadł śnieg, chwycił silny mróz. Bueno i Wenty wybrali się do Ustronia. Na miejscu wypożyczyli ruady i wjechali nimi na szczyt Czantorii. Byli ubrani w kaski, ochraniacze i gogle. W schronisku zjedli posiłek, napili się psiej czekolady i kociej kawy. Ruszyli energicznie w drogę powrotną. Zjazd był stromy. Niestety, zahaczyli o wystający kamień i runęli w dół. Było ciemno. Okazało się, że Wenty i Bueno zjechali wprost do gawry niedźwiedzia. Na szczęście niedźwiedź spał. Przyjaciele wezwali pomoc. Byli poturbowani, bolały ich głowy a ogony przymarzły im do skał. Na szczęście po chwili pojawiło się w gawrze ZGOPR – Zwierzęce Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. Bueno i Wenty zostali przewiezieni do szpitala. Okazało się, że Bueno ma złamaną tylną, lewą łapkę, a Wenty ma pokiereszowany ogon.

To już koniec tej zimowej przygody.

autor: Szymon, klasa 2b

SPRAWDŹ SIĘ!

Uzupełnij opowiadanie ortograficzne.

Dawno, dawno temu za siedmioma wzgó…ami, za siedmioma lasami były g…ry, w kt…rych rosły zaklęte r…że. Miały ró…ne barwy: ż…łte i r…żowe. Kto zerwie …ółtą ró…ę, zamieni się w ż…łwia. Kto zaś zerwie r…żową ró…ę, zamieni się w kr…lika. R…ż tych pilnowali w g…rach kr…l, kr…lowa i ich c…rka o r…żanej sk…rze.

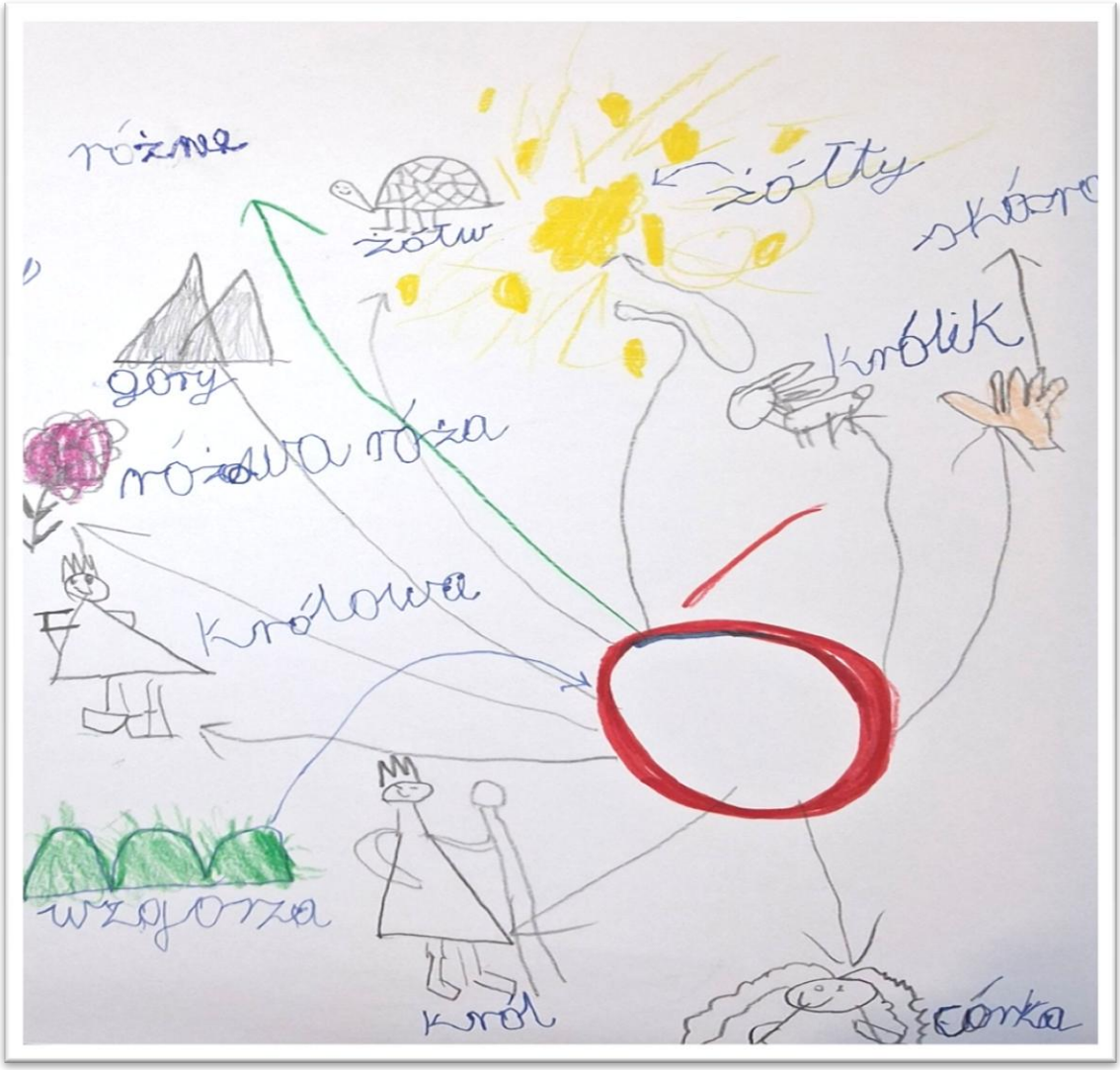

autor: Franek, kl. 2a.

KRZYŻÓWKA

kolorowała: Magda, klasa 5a

Rozwiąż krzyżówkę.

1. **Jest Święty i rozdaje prezenty.**
2. **Pojazd Mikołaja.**
3. **Główny składnik makowca.**
4. **Zasiadamy do niej w Wigilię.**
5. **Ma garnek na głowie i nos z marchewki.**
6. **Inaczej piosenka świąteczna np. „W żłobie leży”.**
7. **Narodził się w Betlejem.**
8. **Na Wigilię składamy sobie życzenia i dzielimy się nim.**
9. **Ciągną sanie Świętego Mikołaja z prezentami.**

Hasłem krzyżówki jest dzień obchodzony z radością przez małych i dużych; 6 grudnia.

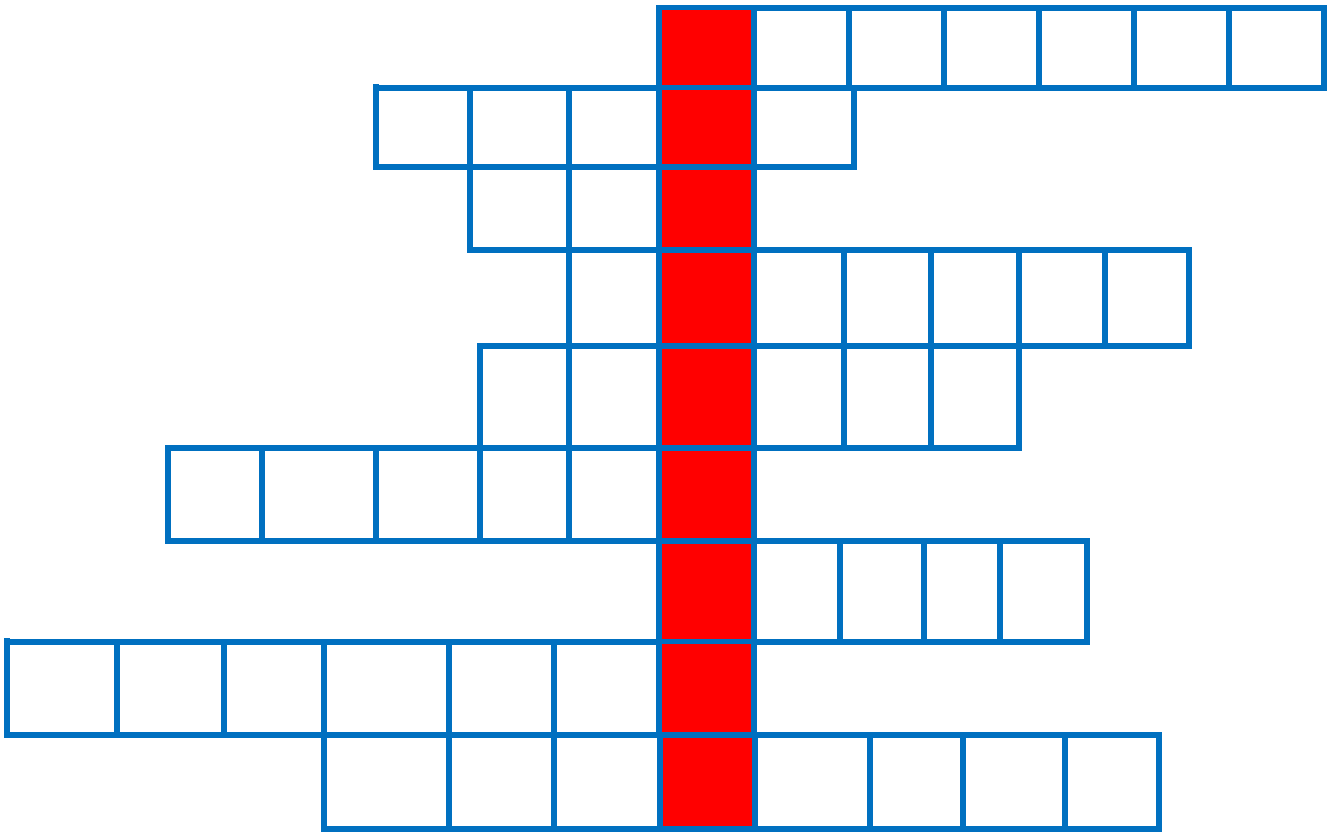

Hasło: ……

autor: Janek, kl. 2a.

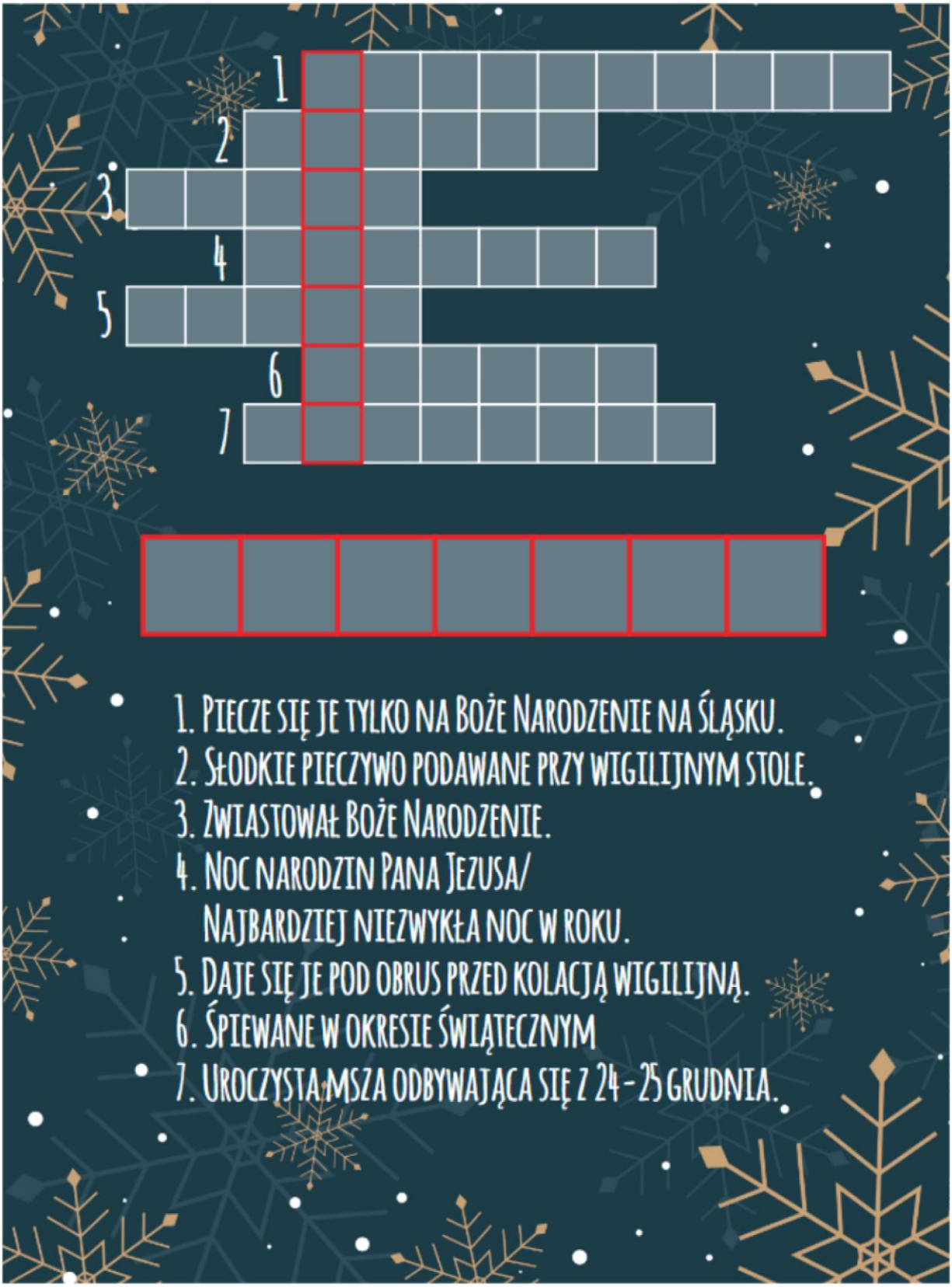

1. Piecze się je tylko na Boże Narodzenie na Śląsku.
2. Słodkie pieczywo podawane przy wigilijnym stole.
3. Zwiastował Boże Narodzenie.
4. Noc narodzin Pana Jezusa/
   Najbardziej niezwykła noc w roku.
5. Daje się je pod obrus przed kolacją wigilijną.
6. Śpiewane w okresie świątecznym
7. Uroczysta msza odbywająca się z 24-25 grudnia.

autorka: Blanka, klasa 2a

1. Mikołaj nosi w nim prezenty.
2. Ciągną sanie Mikołaja.
3. Pojazd Mikołaja.
4. Wieszamy je na choince.
5. Roznosi prezenty 6 grudnia.
6. Każde grzeczne dziecko je dostaje.
7. Jest czerwony i jemy go w Wigilię.
8. Jest zielona i ubieramy ją na święta Bożego Narodzenia.
9. Spada z nieba, jest biały; bawimy się nim.
10. Wypada 24 grudnia.
11. Wieszamy go na drzwiach, jest z gałęzi.

kolorowała: Magda, klasa 5a

12. Można nią wiązać prezenty.
13. Przysmak Mikołaja.

Litery z niebieskich pól utworzą hasło.

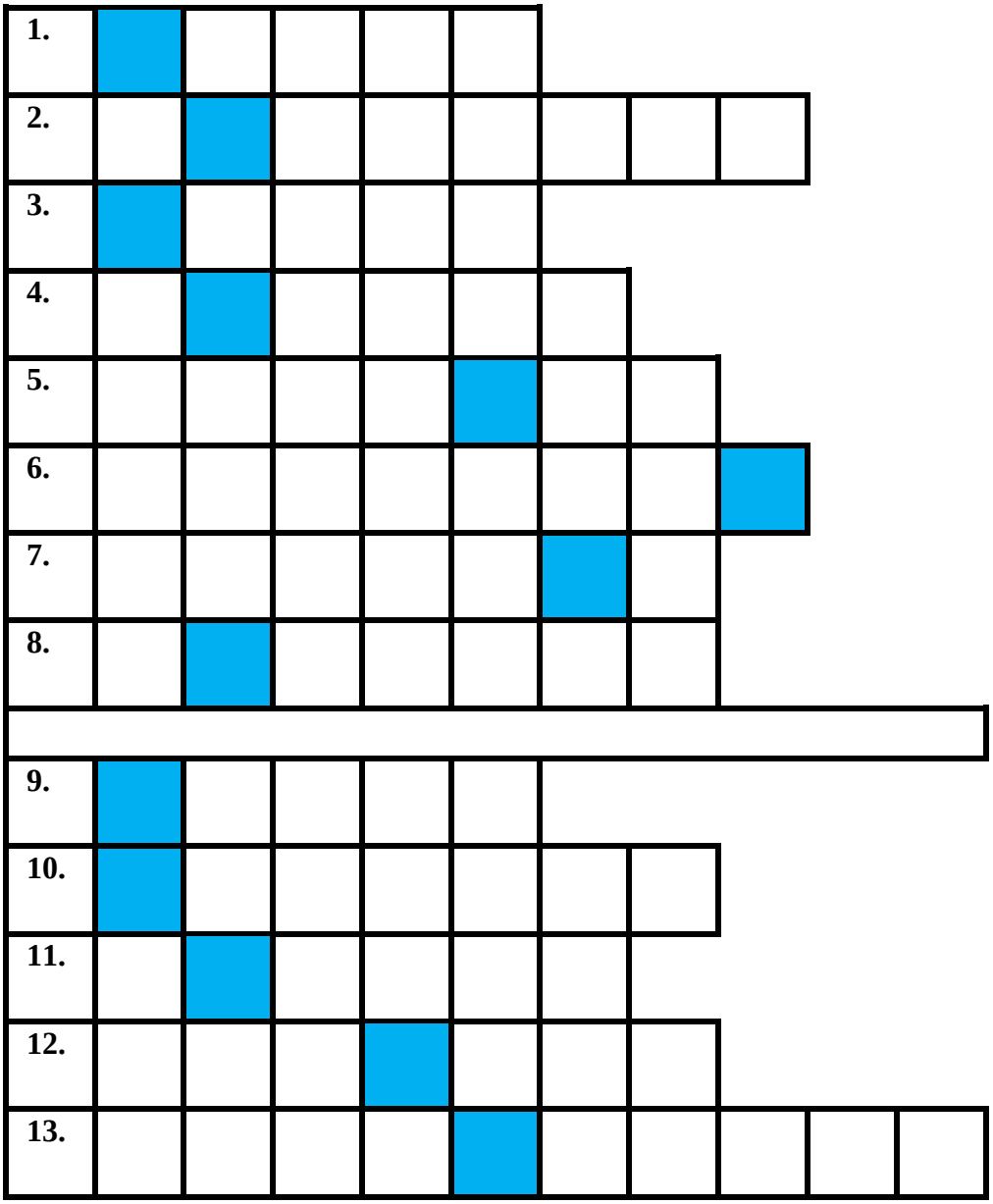

HASŁO: …….....…… ……..……!

autorka: Marta, kl. 5a

KOLOROWANKA

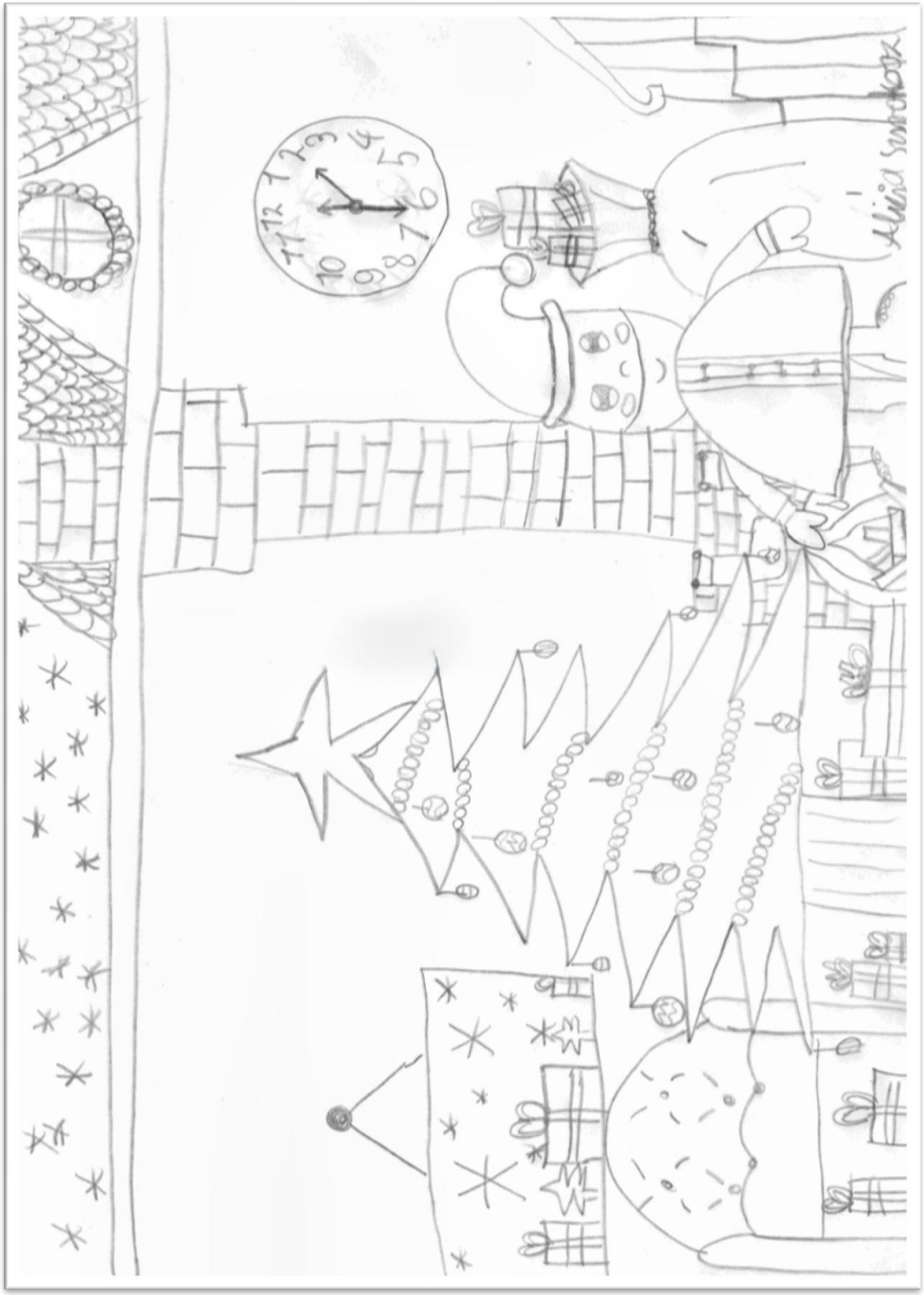

autorka: Alicja, kl. 2a

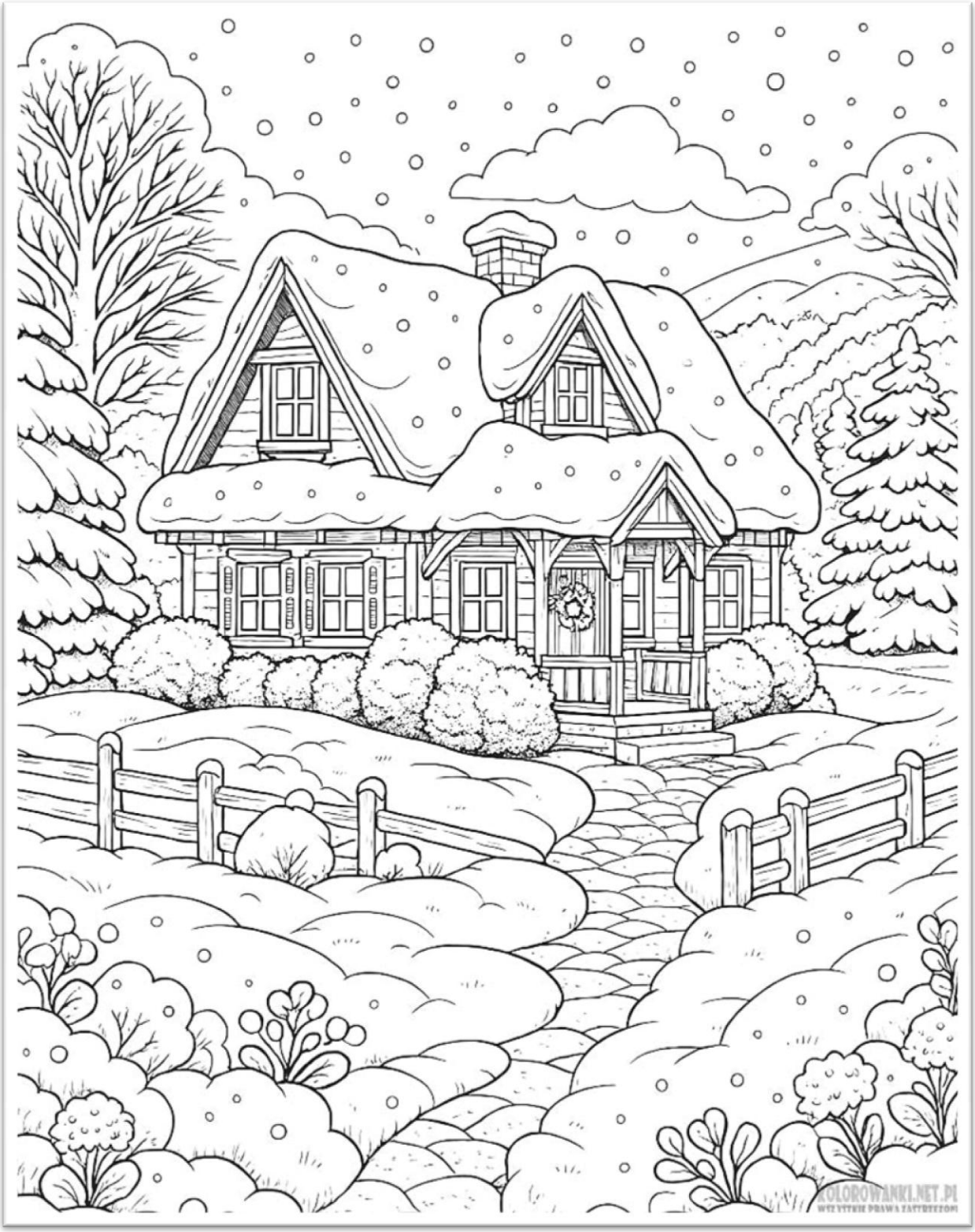

W Internecie znalazła: Celina, klasa 5a

Źródło: https://kolorowanki.net.pl/kolorowanki-zima/zimowy-krajobraz-kolorowanka-do-d